

Tartós befektetési szerződés (TBSZ)

A tartós befektetési szerződés lényege, hogy az a természetes személy, aki ilyen számlán helyezi el megtakarításait, a törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén, részben vagy egészben mentesül a 20%-os kamat- és a 25 %-os árfolyamnyereség-adó alól. A konstrukció célja az öngondoskodás és a hosszú távú megtakarítások ösztönzése.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény értelmében tartós befektetési szerződés hitelintézettel, illetve befektetési szolgáltatóval köthető.

Tartós befektetési számla nyitása

Tartós befektetési számlát bárki nyithat, aki erre vonatkozóan valamely szolgáltatóval szerződést köt és vállalja, hogy a számla megnyitásakor *minimum 25 000 Ft-ot befizet*. Tartós befektetési szerződéssel kétféle számla nyitható: az egyik *lekötött forintbetét* helyezhető el, míg a másikon *forint alapú értékpapír típusú befektetések* (például: részvény, befektetési jegy, kötvény) tarthatóak. A két számlatípus között nincs átjárhatóság, tehát vagy értékpapírok, vagy betétek lehetnek a számlán a nyilvántartott megtakarítások.

Az értékpapír típusú befektetések esetében, az értékpapír vásárlására megbízás a forint összeg elhelyezését követően adható a pénzügyi szolgáltatónak.

A TBSZ lehetséges időtartama, a megtakarítások elhelyezése és adózása

A szerződés időtartama két részre bontható.

A számlanyitás éve a „*felhalmozási*” *időszak*, mely során a megtakarításainkat a számlára befizethetjük. A „felhalmozási” időszak minden esetben a számlanyitás évének utolsó napjáig tart. Ez azt jelenti, hogy ha például valaki 2010. október elsején nyit számlát, akkor számára a felhalmozási időszak 2010. december 31-én véget ér. ***A tartós befektetési számlára befizetés csak a nyitás évében teljesíthető.*** A számlanyitáshoz szükséges minimális 25 000 Ft-os összegben kívül további pénzeszközök – egy összegben vagy részletekben – megkötés nélkül helyezhetők el a nyitás évében. **Érdemes azonban végiggondolni, mekkora összeget tudunk nélkülözni hosszabb távra!**

A „felhalmozási” időszak lejártá után (következő év január 1-től) indul a ***lekötési időszak***, melynek hossza **3 vagy 5 naptári év** lehet. A 3 éves lekötési időszak végén, ha a szerződést nem hosszabbítjuk meg ***10%-os kedvezményes adót kell fizetni*** a teljes befektetésen elért kamat vagy hozam után, illetve részösszeg felvétele esetén a meg nem hosszabbított résszel arányos növekmény után. A 10%-os adómérték vonatkozik arra az esetre is, ha a megtakarítási szerződést a harmadik lekötési év után, de az ötödik lekötési év vége előtt szakítjuk meg. Amennyiben érintetlenül hagyjuk a számlán a megtakarítási összeget **az 5 éves lekötési időszak végéig, a befektetések hozama kamat és árfolyamnyereség-adó mentes!**

A lekötési időszak alatt a számlára *befizetés nem teljesíthető*, értéke csak a kamatok vagy hozamok jóváírásával növelhető. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy értékpapír

számla esetén a számlán nyilvántartott eszközök/értékpapírok hozama negatív is lehet, vagyis a lekötési időszak végén a számlán elhelyezett pénznél kevesebbet kapunk vissza.

Fontos megjegyezni, hogy a tartós befektetési számlával kapcsolatosan esetlegesen keletkező adóköteles jövedelmekről a számlavezető intézmény csak igazolást állít ki, amely alapján az ügyfélnek kell az adókötelezettségét bevallania, és az adót befizetnie.

Kifizetés a számláról és a számla megszűnése

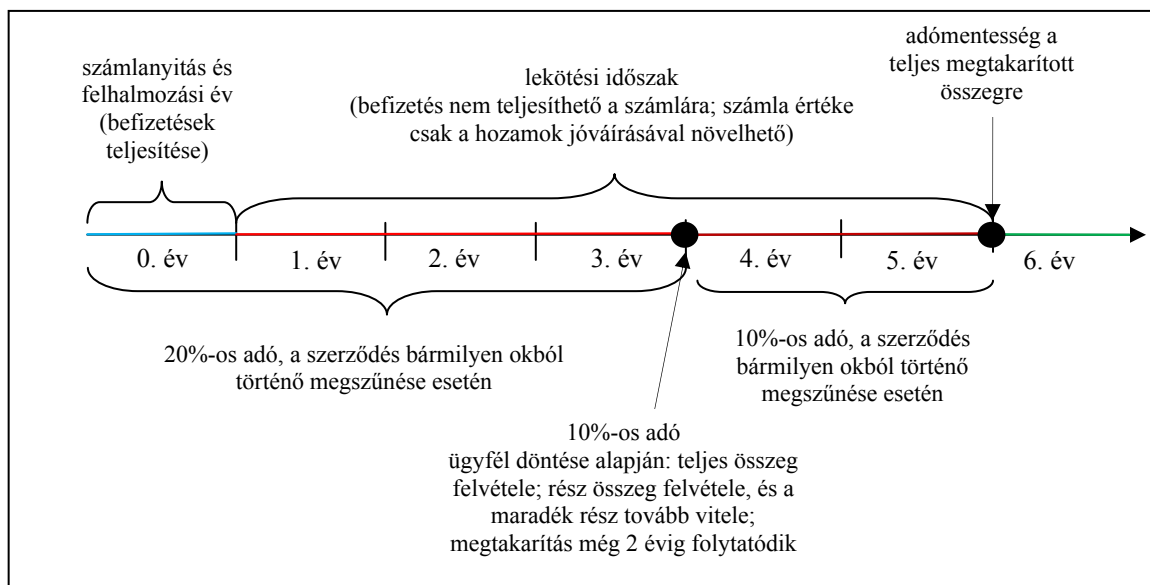
A lekötési időszak lejártát megelőzően a tartós befektetési számláról való bármekkora összegű pénzkivétel minden esetben a számla megszűnéséhez vezet. A számlán lévő összeg átvezetésre kerül egy normál bank- vagy értékpapírszámlára.

A hároméves lekötési időszak végén kérhető először a teljes (ekkor a számla megszűnik), illetve részösszeg kifizetése a korábban ismertetett adózási feltételekkel. Részösszeg kifizetése esetén, a ki nem fizetett összeg (minimálisan 25 000 Ft) futamideje további két évre meghosszabbodik, a számla tovább „él”.

Az ötéves lekötési időszak végén, a megtakarítás részben vagy egészben felvehető, illetve új szerződés keretében ismételten befektethető.

A következő ábrán szemléltetjük a TBSZ „működését”.

Tartós befektetési szerződés „működése”

Tartós befektetési számla jellemzői

- minimális kezdőtőke szükséges a számla megnyitásához (25 000 Ft);
- a számla nyitásának évében helyezhető el a megtakarítani kívánt összeg a számlán („felhalmozási” időszak);
- ugyanazon naptári éven belül egy szolgáltatónál csak egy-egy betéti, illetve értékpapír típusú befektetések nyilvántartására szolgáló számla nyitható. Más tekintetben azonban a szerződések száma nem korlátozott, azaz több különböző szolgáltatóval is köthet tartós befektetési szerződés ugyanazon naptári éven belül;
- 3-5 éves lekötési időszak esetén adókedvezményt, vagy adómentességet biztosít;
- keretjellegetű szerződés, vagyis széles körű befektetési termékek tartására nyújt lehetőséget; az ügyfél a kockázatviselő képessége alapján határozhatja meg befektetése összetételét, melyet a futamidő alatt bármikor megváltoztathat;
- forint alapú eszközök lehetnek a befektetési termékek;
- más megtakarítási formákkal összehangolható (például: Nyugdíj-előtakarékossági számla, értékpapír számla);
- a számla örökölhető.

Tartós befektetési számla és a Nyugdíj-előtakarékossági számla (NYESZ) közötti kapcsolat

A törvény rendelkezései lehetővé teszik, hogy a nyugdíj-előtakarékossági számlán nyilvántartott követelések átvezethetők tartós befektetési számlára, melynek feltétele, hogy az ügyfél a NYESZ-t megszüntesse. A NYESZ-en nyilvántartott követelések és pénzügyi eszközök átvezetése, lekötött pénzüsszeggé alakítása szintén befizetésnek minősül. A lekötött pénzüsszeg a NYESZ-en nyilvántartott követelés értékének az átalakítás napján irányadó szokásos piaci értéke lesz. A befizetés naptári évének pedig az átalakítás napjának éve számít.

Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy az SZJA törvény alapján a NYESZ megszüntetésének, vagyis az átalakítás évében és az azt megelőző évben a nyugdíj-előtakarékossági számlára átutalt adójóváírásoknak megfelelő összeget 20%-kal növelten kell az adóbevallásban bevallani és megfizetni.

Gyakori kérdések

Hány tartós befektetési számla nyitható?

Egy személy ugyanazon szolgáltatónál - egy naptári éven belül - egy-egy tartós befektetési szerződést köthet lekötött betétszámla és befektetési számla célra. További megkötést a törvény nem tartalmaz, tehát egy naptári évben, egy magánszemély, több szolgáltatóval is köthet tartós befektetési szerződést.

Devizában is nyitható a számla?

Nem, tartós befektetési számla csak forint alapon nyitható, és a megbízások is csak forint alapú értékpapírokra adhatóak. Külföldi termékekbe csak közvetett módon fektethetünk be. Közvetve akkor lehetünk tulajdonosai ilyen papíroknak, ha azoknak létezik valamilyen forint alapú leképezése, például befektetési alapok konstrukcióban.

Több tartós befektetési szerződés esetén lehetséges-e átcsoportosítani azok állománya között?

Erre a törvény nem biztosít lehetőséget, a „felhalmozási” év után a számlára - a hozamok jóváírásán kívül - semmilyen pénz elhelyezésére nincs lehetőség, illetve a lekötési időszak vége előtti pénzkivétel (lekötés megszakítása) esetén a szerződés megszűnik.

A piacon fellelhető minden megtakarítási/befektetési termék elérhető a tartós befektetési számlát kínáló szolgáltatónál?

Tartós befektetési számlát kínáló szolgáltatók az elérhető termékek körét a terméktájékoztatójukban határozzák meg. Az elérhető termékek köréről pénzügyi szolgáltatójától kérhet tájékoztatást.

Milyen költségeket, díjakat számíthatnak fel a szolgáltatók, illetve milyen kamatok érhetőek el?

Az elérhető kamatokat, és a felszámolt díjakat, költségeket a szolgáltatók mindenkor aktuális kondíciós listái és hirdetményei tartalmazzák.

Milyen hátrány éri az ügyfelet, ha a 3. lekötési év letelte előtt megszünteti a számláját?

Ha a 3 éves lekötési időszak lejártá előtt feltöri a betétet, vagy értékesíti befektetését az ügyfél, akkor a 20%-os kamat –és árfolyamnyereség adót kell megfizetnie a megszakítás napján megállapított lekötési hozam után.